

nærmere til Enden af Betalingstiden, som indtræder, ligesom for den nævnte Gjeldspost, om 3—4 Aar. Vil det nu være rigtigt at ansætte saa enorme Uddrag paa Gjæld som ordinære Udgifter? Nei, den Opfattelse af min ærede Ven (Bojssén) maa optages med megen Modifikation. De 80 Millioner indenlandsk Gjæld er i Reglen uopfigelig, vi have Renten at betale, og iøvrigt kan man ikke være os. Af den Gjæld, vi have paa noget over 29 Millioner til Udlandet, vil der kontraktmæssig i Løbet af en 4. Aar være afbetalt henimod 10 Millioner, og vi ville da have tilbage omtrent 19½ Million udenlandsk Gjæld. Naar vi komme til det Tidspunkt, og Uddragene ikke skulde hvile stærkere paa os end Uddragene af Gjælden af Januar 1864, de 9 Millioner, der skulle dækkes omtrent indtil Aaret 1900, og af Gjælden fra 1850—61, der skal være dækket omtrent Aar 1960, — og naar vi dertil tage den Slags Gjældsposter, hvoraf en Del slet ikke afdrages, da gaar jeg ind paa den ærede sidste Talers Opfattelse, at vi gjerne kunne paatage os Uddragene — naar der for dem saaledes er sat en nogenlunde længere Tid — i vort ordinære Budget. Saa vi nu imidlertid ud fra, at det Beløb, vi nu bruge til Forrentning og Uddrag paa Statsgjælden, og som udgjør 3½ Million, efter 4 Aars Forløb gaar ned til noget over 1 Million, og altsaa vil være formindsket med henved 2½ Million, saa vil man se, at dette Spørgsmaal, som er reist af det ærede Medlem, til den Tid ikke faar den Betydning. Paa Balancen vil det imidlertid, som vi hidtil have anlagt vore Budgetter, ikke udøve en Indflydelse, der svarer til disse 2½ Million Rbd. Thi som nævnt gaar der i det foreliggende Budget noget over 2 Millioner Rbd. til Uddrag, og dette pleie vi at dække af Reserverfonden. Kun Renten heraf, nu noteret i Budgettet til noget over 330,000 Rbd., bliver til den Tid til Fordel for Balancen. Til samme Tid tør vi regne paa en Lettelse i Udgifterne til de offentlige Arbejder, af jeg vil sætte, en Million. Nu bruges der jo i det Mindste 2 Millioner til de offentlige Arbejder — det var 2 Millioner ifjor, i Aar forlanges der lidt mere. Naar disse Aar ere gaaede, da vi have fra Gaanden de nu under Udførelse værende store Arbejder, nemlig de Jernbanearbejder, som vi ere forpligtede til efter Løben, Esbjerg Havn, en Bro over Limfjorden, hvis vi ellers ville have den, en Dampferge over store Belt, hvis vi ville have den, og vi da kalkulere 1 Million om Aaret til offentlige Arbejder paa det ordinære Budget, vil det efter min Opfattelse betegne et særdeles livligt og rask Fremfærd for et Land som vort. Hertil føies som Lettelse til samme Tidspunkt 324,000 Rbd.s Indbetaling til Nationalbanken, samt en Lettelse i Enkeltudgifterne, som paa Slump kan sættes til 46,000 Rbd. Disse 4 Poster — Rentesættelsen, Nedsættelsen af Udgifterne til offentlige Arbejder, Dphør af Gjælden

til Nationalbanken og Mindreudgift til Enkeltkassen — give 1,700,000 Rbd. Dette Beløb vinde vi til Fordel for Budgettet om 3 å 4 Aar. Naar vi derefter ville sige: nu gaa vi ligesom paa Rumperne i 3—4 Aar, i Haab om at vi efter den Tids Forløb med den nævnte Lettelse for Die skulle gjøre raskere og livligere Fremfærd, da ville vist Mange finde denne Løstegang fuldt forsvarelig og se Fremtiden driftigere i Møde. Jeg maa imidlertid hævde, at det ingenlunde er fornødent, at vi tage det Beløb, jeg har nævnt, af 1,700,000 Rbd. til Fordel for Balancen, naar vi lade henhænge paa Budgettet 1 Million til offentlige Arbejder. Vi have da ogsaa Brug for en Del deraf paa anden Maade, thi, som det ærede Medlem berørte, er det vist, at vi trænge haardt til et Overskud. Vil man nemlig sige, at det nuværende Budget, Enkeltkassenne forbigaaede, i det Besættelige er antageligt fra Balancens Side, saa er det dog en Hovedindvending imod det, at de Riber, hvorfra Staten henter sine Indtægter, ere ikke retfærdig fordelte over Statsborgerne (Hør). Der kan ikke saameget gøres Indvending imod dette Budget med Hensyn til dets Enkeltkasser, skøndt Enhver kan have sit Syn derpaa, som der kan gøres den Hovedindvending derimod, at efter vore Skatteforhold hvile Indtægterne, Skatterne, paa en fuldstændig urigtig, jeg vil sige, uretfærdig Basis. Man har set anført, at en afvød Rigmand med 50,000 Rbd. i aarlige Indtægter, som havde levet ene og sparsomt, ikke havde givet saa megen Skat til Staten som en fattig Dagleierfamilie med Kone og nogle Børn. Hvis det er rigtigt, — det er blot et Exempel, som jeg for mit Vedkommende tiltræder, — saa er det et Billede paa, hvor uretfærdigt vort Skattesystem er. Fuld Retfærdighed naaer man nu ikke i denne Verden (Hør!) — ja det behøve vi for Næsten ikke at mindes om, saa at hverken mine Ord eller andres Hør i denne Henseende ere fornødne, thi det erkjende vi jo Alle sammen — men det forekommer mig dog, at Enhver, baade den enkelte Borger og enhver Institution, burde anlægge sin Bidsomhed imod det Maal at gjøre Alt saa retfærdigt som muligt. Det forekommer mig imidlertid ikke, at der er den fjerneste Antydning i de foreliggende Lovforslag eller i deres Motivering af den meget ærede Finantsminister om, at man vil gaa ind paa en anden Vej. Der er den Antydning, at dersom vi ville sætte Afgiften paa Sukker eller Kaffe ned, maa vi forhøje Afgiften paa Brandevin; men det er ingen Antydning af den Vej, jeg mener, men kun en yderligere Forsikring om, at vi skulle blive paa det gamle Grundlag. Det er min Opfattelse, at der bør ske en Forandring, og jeg nærer det Haab, at dette Folkething, naar det iøvrigt faar Tid dertil, ikke vil skilles, før det har faaet gjort et Forsøg paa at vise, at det vil noget Andet. Det er meget smukt at tale om, at man gjennem Alderdomsforsørgelse, og jeg veed ikke hvad, vil give den